

Сътрудничество с национални съдии в областта на Право на ЕС в областта на околната среда

**Наръчник на учителя "Въведение в законодателството на
ЕС в областта на околната среда, оценка на въздействието
върху околната среда и промишлените емисии**

Съдържание

I. Въведение	4
Цели.....	4
Структура	5
II. Методология	7
Времева рамка	7
Профил на учителя	7
Методи на преподаване.....	9
Документи	12
III. Пакет за потребителя: функцията на различните елементи на модула за обучение	13
Въведение	13
Смесено електронно обучение	14
Справочна документация.....	15
Материали за упражнения на семинара.....	16
Принос на учителя	16
Допълнителни документи.....	17
IV. Организиране и провеждане на семинар: структура, съдържание и методология.....	18
Създаване на обстановка.....	20
Единица 1: Връзката между европейското и националното право в областта на околната среда.....	24
Модул 2: Принципи на правото на ЕС в областта на околната среда	26
Модул 3: Работа по казуси, свързани с принципите на ЕС за опазване на околната среда	27
Единица 4: Преглед на директивите за ОВОС и СЕО	29

Модул 5: Директивата за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) в процес на разглеждане	31
Unit 6: Биоразнообразието и законодателството на ЕС за защита на околната среда - фокус върху Директивата за местообитанията	33
Модул 7: Биологично разнообразие и законодателство на ЕС за защита на природата - с акцент върху Директивата за птиците	35
Модул 8: Решаване на казус относно оценката на въздействието върху околната среда и Директивата за местообитанията	36
Единица 9: Законодателство за качеството на въздуха	38
Модул 10: Представяне на Директивата за емисиите от промишлеността.....	40
Единица 11: Промислените емисии и достъпът до правосъдие по въпроси на околната среда.....	42
Модул 12: Промислените емисии и достъпът до правосъдие по въпроси на околната среда.....	44
Модул 12: Представяне на ролята на националните съдии и прокурори при прилагането на правото на ЕС в областта на околната среда - процедура за предварително запитване и изисквания за достъп до правосъдие	46
Модул 13: Заключителна сесия - оценка на семинара	48
V. Приложение I: Примерна индикативна програма на семинара.....	50
VI. Приложение II: Основни материали, които да се съдържат в пакета за потребителя	61

I. Въведение

Това ръководство за обучители по модула за обучение относно законодателството на ЕС за оценка на въздействието върху околната среда за съдии и прокурори е разработено от ERA от името на Европейската комисия. То е предназначено за институти за съдебно обучение, мрежи от съдии, национални съдии, експерти от НПО, академични експерти, обучители, прокурори и всички други заинтересовани участници и крайни потребители от държавите - членки на Европейския съюз, които желаят да организират обучения за достъп до правосъдие по въпроси на околната среда.

Цели

Обучителният модул е предназначен за съдии и прокурори, които се занимават с въпроси, свързани с околната среда, и вече притежават общи познания или специфичен опит по темата. Той предлага на съответните задълбочено въведение в правото на ЕС в областта на околната среда, актуална информация за последните развития на достиженията на правото на ЕС в областта на околната среда, съответната съдебна практика на Съда на ЕС и задълбочен анализ на темата със специален акцент върху пресечната точка между националното законодателство и законодателството на ЕС. Този модул за обучение ще подпомогне също така националните съдии и прокурори при прилагането на съответните инструменти на ЕС.

В модула за обучение ще бъдат събрани материали за провеждане на 2,5-дневен семинар при личен контакт или онлайн семинар, състоящ се от четири полудневни сесии. Целта е да се подобри разбирането на основните правни аспекти, свързани с достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда. Основните теми, които ще бъдат обхванати, са:

- Общи разпоредби на правото на ЕС в областта на околната среда и тяхната връзка с националното законодателство
- Принципи на правото на ЕС в областта на околната среда
- Директива за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС)
- Директива за стратегическа екологична оценка (СЕО)
- Биоразнообразие и законодателство на ЕС за защита на природата
- Законодателство за качеството на въздуха
- Достъп до правосъдие по въпросите на околната среда
- Преюдициално запитване

- Съдебна практика на СЕС
- Казуси

След приключване на това обучение на тема "Въведение в законодателството на ЕС в областта на околната среда, оценка на въздействието върху околната среда и промишлени емисии" участниците ще са задълбочили познанията си за инструментите на ЕС. Това обучение също така дава възможност на участниците да развият по-добро разбиране на правните аспекти на законодателството на ЕС относно оценката на въздействието върху околната среда и промишлените емисии, прилагането на инструментите на ЕС, което ще позволи на участниците ефективно да прилагат това законодателство на ЕС, транспонирано в съответните им национални законодателства. Обучението също така е отлична възможност за обмен на мнения с колеги от други юрисдикции относно практиките на прилагане в техните съдилища или прокуратури.

Структура

Обучението "Въведение в законодателството на ЕС в областта на околната среда, оценка на въздействието върху околната среда и промишлени емисии" се състои от 13 взаимосвързани, но самостоятелни учебни модула. Тези модули могат да бъдат комбинирани в семинар за изпълнение в зависимост от предварителните познания на участниците, наличното време и специфичния подход на обучение.

Различните методи на обучение, които могат да бъдат използвани в бъдещи семинари въз основа на този материал, също са представени в модула, заедно с препоръки за това как и в коя част от обучението могат да бъдат използвани най-добре. Презентациите лице в лице могат да се комбинират и с практически упражнения, които изискват активното участие на участниците, обучение с помощта на ИТ, което позволява на участниците да се запознаят с наличните инструменти, и интерактивни сесии, които насърчават обмена на добри практики и опит.

ОБЩ ПРЕГЛЕД НА ПРАВОТО НА ЕС В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА

- Модул 1: Връзката между европейското и националното право в областта на околната среда
- Модул 2: Принципи на правото на ЕС в областта на околната среда
- Модул 3: Работа по казуси, свързани с принципите на ЕС за опазване на околната среда

ЗАКОН НА ЕС ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

- Модул 4: Преглед на директивите за ОВОС и СЕО
- Модул 5: Директивата за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) в процес на разглеждане

КЛЮЧОВО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО НА ЕС В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА

- Модул 6: Биоразнообразието и законодателството на ЕС за защита на околната среда - фокус върху Директивата за местообитанията

-

КЛЮЧОВО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО НА ЕС В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА (продължение)

- Модул 7: Биоразнообразие и законодателство на ЕС за защита на природата - фокус върху Директивата за птиците
- Модул 8: Решаване на казус относно оценката на въздействието върху околната среда и Директивата за местообитанията
- Модул 9: Законодателство за качеството на въздуха
- Модул 10: Преглед на Директивата за емисиите от промишлеността (IED)
- Модул 11: Промислените емисии и достъпът до правосъдие по въпроси на околната среда

ПРИЛАГАНЕ НА НАЦИОНАЛНО РАВНИЩЕ

- Модул 12: Проучване на казуса относно Директивата за емисиите от промишлеността
- Модул 13: Ролята на националните съдии и прокурори при прилагането на правото на ЕС в областта на околната среда - фокус върху преюдициалното производство и изискването за достъп до правосъдие
- Модул 14: Заключителна сесия - оценка на семинара

II. Методология

Времева рамка

Семинарът е с продължителност 2,5 дни в присъствен формат и може да бъде разделен на четири полудневни сесии, ако се предпочита онлайн формат. Точната структура и продължителност могат да варират в зависимост от участниците и нуждите на доставчиците на обучение.

Когато вземат решение за подсесиите и разпределението на времето, доставчиците на обучение трябва да вземат предвид необходимостта да се обхванат всички съответни теми, като същевременно се осигури време за въпроси и за взаимодействие между обучителите и участниците, както и между самите участници. Доказано е, че дългите сесии са по-малко ефективни при обучението на възрастни. Поради тази причина се препоръчват промени в методите на преподаване (презентации, казуси, дискусии) и чести почивки.

➤ Индикативното разпределение на времето за всеки модул ще бъде предоставено в част IV от настоящото ръководство за обучители.

Профил на учителя

Изборът на обучители е от решаващо значение за осигуряване на успешен резултат. Обучителите с професионален опит, сходен с този на участниците, са склонни да разбират по-добре техните нужди от обучение и да ги удовлетворяват по-ефективно. Поради тази причина, при избора на обучители за даден семинар трябва да се вземе предвид съставът на целевата група.

Важно е да се определи подходящият обучител за всяко звено. В модулите, фокусирани върху практически въпроси, е идеално да се включи практикуващ юрист, адвокат или съдия с опит по въпроса. Академик, специализиран в темата, е подходящ да представи дадена област от правото или да изнесе въвеждаща презентация.

➤ По-конкретни данни за профила на обучаващия, който изглежда най-подходящ за всяко звено, ще бъдат предоставени в част IV от настоящото ръководство за обучители.

Освен от професионалната квалификация, качеството на семинара за прилагане зависи и от дидактическата компетентност на учителя. Обучителите трябва не само да имат познания, но и да могат ефективно да предават информация, да подпомагат

участниците в развиването на нови умения и да насърчават активното участие. Те трябва да могат да предоставят необходимата информация по ясен и структуриран начин, да подчертават връзките между ежедневната работа на участниците и обсъжданите въпроси, да запазят известна гъвкавост, за да се адаптират към специфичните нужди и интереси на участниците, и да бъдат открити и насърчаващи при обсъждането и обмена на мнения с тях по време на сесията.

Други умения, които потенциалните обучители ще притежават в идеалния случай и, които следва да бъдат взети предвид, са езиковите умения на обучителя (когато семинарите са международни) и познаването на ИТ продукти; използването на технологии ще бъде необходимо поне в някои части на обучението, дори ако то се провежда лице в лице (ИТ-сесии за обучение, използване на PowerPoint или други аудио-визуални материали, курс за електронно обучение и т.н.).

За успешното провеждане на семинара и за по-доброто задоволяване на нуждите от обучение на участниците е необходимо известно разнообразие сред обучителите. Разнообразието в професионалния опит на лекторите, техния пол и географски баланс би обогатило събитието с по-всеобхватен анализ на темата.

И накрая, струва си да се разгледа личната мотивация на потенциалния обучител. За провеждането на семинар въз основа на обучителния модул, от обучителите се очаква значителна гъвкавост и ангажираност, както и готовност за взаимодействие с участниците. Експертите, които проявяват ясен интерес към проекта и са готови да положат необходимите усилия за успешен резултат, придават добавена стойност на семинара и насърчават ползотворния обмен.

Критерии за избор на обучители на семинара:

- Експертни познания по темата и целите на всяка подсесия
- Дидактически компетентности
- Езикови и ИТ умения
- Професионален опит, сходен с този на участниците в семинара
- Разнообразие в групата на обучителите
- Мотивация

Методи на преподаване

Представяне в стил лекция

Оптималният метод за бързо предаване обширна информация са презентациите в стил лекция, провеждани в лекционна зала. Този метод предоставя на учителя необходимото време и гъвкавост да структурира и представи съдържанието на подсесиите, както намери за добре.

По време на лекцията трябва да се използват помощни материали, като например конспекти и PowerPoint или други инструменти за представяне. Те дават възможност на участниците да проследят по-добре презентацията и служат като справочен документ за в бъдеще, ако желаят да преразгледат основните въпроси на сесиите.

Една от целите на семинара е да запознае участниците със съществуващото законодателство. В този контекст, по време на лекцията, следва да се прави позоваване на материалите, включени в пакета за потребителя, и участниците следва да бъдат насърчавани да прегледат правните текстове, да идентифицират разпоредбите и да придобият по-добро разбиране за тяхната структура и приложимост.

Обогатяването на лекцията с практически примери помага да се установи връзка между теорията и практиката и да се илюстрира по-добре прилагането на правните инструменти. Насърчава се използването на кратки упражнения или въпроси, които изискват от участниците да размишляват, обсъждат и представят своите отговори. Чрез тези практически упражнения учителите създават атмосфера на диалог в групата и могат да преценят дали понятията са били правилно обяснени.

Във всички случаи, трябва да се предвиди време за дискусии или сесии за въпроси и отговори, за да могат участниците да търсят разяснения или допълнителна информация. В зависимост от съдържанието и структурата на всяка лекция, въпросите могат да се поставят по време на презентацията или на последваща дискусийна сесия, модерирана от учителя или доставчика на семинара.

Участниците трябва да бъдат насърчавани да участват активно в различните подсесии. Поради тази причина е важно всички участници в семинара да се чувстват достатъчно комфортно, за да обменят собствен опит и идеи.

Казуси от семинара

В допълнение към информацията за общите аспекти и рамки на правото на ЕС в областта на околната среда, обучението има за цел да предостави на участниците практически опит в особеностите на свързани дела.

За да се подчертаят въпросите, изискващи специално внимание и да се даде възможност на участниците да развият специфични умения, е важно да се осигури тяхното участие в тази част от обучението. По тази причина, специално разработени семинарни казуси ще допълват всяка тематична единица. Друго предимство на този метод е, че подготовката на казуса представлява интерактивен начин на обучение. След като са присъствали на презентации лице в лице и са прочели справочни материали, участниците оценяват промяната на техниката на представяне.

- Казуси, подготвени в работни групи

По време на семинарните упражнения участниците ще имат възможност да използват своите умения и знания за решаване на казуси, свързани с различни правни инструменти, както и с проект за възобновяема енергия.

Дава се кратко въведение в задачата: очертават се въпросите, които ще се обсъждат в групите, очакваните резултати и резултатите, които ще бъдат представени по време на сесията, която следва дискусиите.

Впоследствие участниците се разделят на по-малки работни групи в различни работни пространства. Работата в по-малки групи има значителни предимства за участниците: възможността да се съсредоточат върху казуси ще им позволи да задълбочат наскоро придобитите си знания, като ги приложат към конкретни случаи. Това симулира сценарии от реалния живот и може да предложи ценен опит за в бъдеще. Форматът на работните групи ще позволи на всеки участник да се включи активно в дебата и да подобри комуникационните си умения.

Тъй като една от ключовите цели на упражнението е обменът на мнения между участниците, важно е доставчикът на обучение да разпредели участниците в работните групи, за да подпомогне това взаимодействие: може да се поиска съдиите от различни съдилища да работят заедно, а също така е за предпочитане да има баланс между броя на съдиите и прокурорите във всяка група. Освен решаването на казуса, това разнообразие би позволило на участниците да придобият по-добра представа за това

как ще се решават въпросите и как се прилага съответното законодателство на ЕС в друга държава, от друга юридическа професия, в друг град или съд.

➤ За семинарите, в които се прилага този модул за обучение, се препоръчват три казуса. Промяната на състава на работните групи във всяко упражнение би била начин за допълнително увеличаване на взаимодействието между участниците.

Обучителят определя времеви ограничения за всяка част от задачата по време на въвеждащата част на казуса. В зависимост от наличното време, учителят, който координира всяко упражнение, решава дали всички работни групи ще се занимават с всички казуси, или конкретни казуси ще бъдат разпределени на различни групи, за да се гарантира, че участниците ще могат да разгледат задълбочено всички въпроси.

След като бъдат създадени работните групи, те трябва да разработят метод на работа и да определят кой(и) член(ове) на групата ще отговаря(т) за докладването на заключенията от обсъжданията на останалите участници. Учителят, който води упражнението, трябва да присъства и да следи до известна степен взаимодействието във всяка група, като дава съвети относно управлението на времето, дава разяснения, отговаря на въпроси и е готов да окаже помощ на участниците, ако те срещнат сериозни трудности или ако дискусиата им се отклони. Ако присъстват обучители по други теми на семинара, те също могат да се включат в дискусиите на избраната по-малка група, за да наблюдават дискусиата и да помагат по темата.

Когато всички групи приключат работата си, участниците се връщат в залата за обучение, за да обсъдят заключенията си. Това ще им позволи да сравнят решенията си с характеристиките на казусите, да получат допълнителни идеи от колегите си в другите групи и да разширят разбирането си за темата.

За да се постигнат целите на тази заключителна дискусия, е важно да се гарантира, че всички групи ще вземат думата и ще представят резултатите от работата си. В идеалния случай, това би се извършило казус по казус, като се покани докладчикът на една от групите да представи заключенията и основните елементи от дискусията. Впоследствие на другите групи ще бъде дадена думата, за да направят допълнителни коментари, да изразят различни мнения и т.н. В заключение, учителят трябва да обобщи основните моменти, повдигнати по време на дискусията, и да даде собствената си обратна връзка, така че участниците да могат да потвърдят дали са се справили успешно с казуса или може да има допълнителни подобрения.

- Обучение, подкрепено от ИТ

Обучението с помощта на информационни технологии повишава ефективността на обучението и дава възможност на участниците да придобият практически опит, като използват възможностите, които предлага интернет, по въпроси, свързани с правото на околната среда като цяло. Те имат възможност да се запознаят с различни уебсайтове на ЕС в тази област (като E-Justice Portal, Eur-Lex, the Curia website, ECLI и т.н.), където могат да получат информация и съвети за това как да прилагат инструментите на ЕС, обхванати от семинара. Чрез ефективното използване на тези уебсайтове, участниците ще се научат активно как да намират съответните правни текстове и дела и ще получат помощ по практически проблеми, с които могат да се сблъскат при прилагането на правото на ЕС в тази област.

Документи

Доставчикът на обучението трябва да предостави на участниците "пакет за потребителя", който включва следното:

- смесени материали за електронно обучение;
- комплект справочна документация;
- програма на семинара;
- списък на участниците;
- списък на обучителите/говорителите;
- автобиографии на обучителите;
- презентации и допълнителни материали на лекторите;
- формуляр за оценка.

III. Пакет за потребителя: функцията на различните елементи на модула за обучение

Въведение

Терминът "потребителски пакет" се отнася до целия материал, който е на разположение на участниците в семинара. Той ще се състои от смесените материали за електронно обучение (разработени като допълнение към лекциите и дискусиите), обучителните материали (свързани правни документи, връзки към онлайн източници и библиография с правни инструменти по темата, предоставени чрез онлайн платформа, презентации и допълнителни материали от лекторите и казуси), както и съпътстващата документация, като например програма на семинара, списък на участниците, формуляри за оценка на семинара и др.

Разбира се, доставчиците на семинари и обучителите могат да използват предоставените материали по начин, който считат за най-подходящ, и да включат допълнителни документи, когато е необходимо. Всички ключови правни инструменти на ЕС, необходими за провеждането на обучението по законодателството на ЕС относно достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, вече са част от пакета за потребителя, но, тъй като семинарите за изпълнение могат да бъдат структурирани със специфична насоченост, могат да бъдат полезни и допълнителни материали.

Материалите за включване в пакета за потребителя могат и трябва да бъдат предоставени основно в електронен формат, например чрез предоставяне на съдържанието онлайн и осигуряване на достъп до него на всички участници в семинара. Ако семинарът се провежда лице в лице, материалите, към които е необходимо редовно да се прави справка по време на семинара или, които биха улеснили проследяването на презентациите, могат да бъдат предоставени на хартиен носител за по-лесна справка по време на семинара:

- програма на семинара;
- списък на участниците;
- списък на обучителите/говорителите;
- проучвания на случаи;
- формуляри за оценка.

- При представянето на материалите, които трябва да придружават всяка единица, трябва да се прави разграничение между "необходими материали" и "допълнителни материали", като всички те трябва да бъдат включени в електронната документация.

Смесено електронно обучение

Обучителният модул е структуриран така, че да включва "смесено обучение" като методологичен подход, тъй като съчетава интерактивността на обучението лице в лице по време на семинарите с гъвкавостта, предоставена от материалите за електронно обучение. Тъй като материалът за електронно обучение има различни функции и може да се използва от участниците в семинара на няколко етапа от процеса на обучение е важно те да имат достъп до него по различни поводи: преди провеждането на семинара, за да се подготвят за него, по време на провеждането му, за да използват по най-добрия начин наличния материал с помощта на обучителите и след семинара - като отправна точка за намиране на информация относно законодателството за достъп до правосъдие по въпроси на околната среда.

Основната функция на този материал за електронно обучение е да запознае крайния потребител с правните въпроси, свързани с различни аспекти на изискванията за оценка на въздействието върху околната среда. Те включват двете директиви и основната съдебна практика, както и пресечните точки с материалното законодателство на ЕС в областта на околната среда.

Той ще включва:

- Основните международни правни инструменти и правни инструменти на ЕС, както и съдебната практика, които ще бъдат анализирани по време на семинара и с които участниците трябва да се запознаят преди да посетят курса. Целта не е да се заменят семинарните занятия по тези теми, а да се допълнят, като се гарантира, че всички участници имат общо базово ниво на познания преди началото и могат да се възползват максимално от дискусията за изясняване на въпросите по време на семинарите.
- Тест за оценка на съществуващите знания по съответните въпроси.
- Достъп до библиографията на правните инструменти и други релевантни източници, към които участниците могат да се обръщат по всяко време.
- Достъп до останалата част от електронната версия на обучителния модул, която ще бъде предоставена след семинара, за да могат участниците да я използват

за опресняване на знанията и да я използват със своите колеги заедно с материалите за обучение.

След като участниците бъдат избрани, те трябва да получат информация за това как да получат достъп до материалите за електронно обучение и да бъдат насърчени да преминат през съдържанието им 15-10 дни преди провеждането на семинара. По този начин те ще имат възможност да опреснят или да придобият основни знания и да се подготвят за програмата на семинара.

Справочна документация

Правните текстове ще съставляват по-голямата част от съдържанието на учебните материали: международни конвенции, членове на договори, регламенти, директиви, съдебна практика на Съда на Европейския съюз и др. В електронната документация трябва да бъде включена цялостна колекция от всички справочни документи, която може да служи като отправна точка след приключването на семинара. Вероятно е участниците да се връщат към тези текстове, за да опреснят паметта си, да намерят конкретна разпоредба или съдебно решение и да потърсят насоки или вдъхновение, ако се сблъскат с дело по темата на по-късен етап. Този формат би могъл също така да подпомогне лесното по-нататъшно разпространение на тези материали, които участниците в семинара биха могли да препратят на свои колеги, ако бъдат поискани.

Връзките към онлайн бази данни, инструменти и източници, като например e-justice portal (портал за електронно правосъдие), Eur-Lex, Curia, ECLI и други подобни уебсайтове, се включват като справочен материал в електронната документация.

➤ Предложенията за конкретните материали, които да се включат в тази част от пакета за потребителя, са включени в част г) относно анализа на всяка подсесия на семинара.

Материалите трябва да бъдат предоставени на езика на семинара. Когато се организират международни семинари, могат да се включат връзки към бази данни на ЕС (като <http://eur-lex.europa.eu/> или <http://curia.europa.eu/>), така че участниците да имат достъп до правни текстове на ЕС на избора от тях език. Препоръчва се и включването им в електронната документация. Възможността за бързо намиране на дадена разпоредба, за виждане на структурата на даден правен инструмент, за водене на бележки и т.н. би могла да помогне на участниците да следят по-добре обучението и да се запознаят допълнително с обсъжданите правни инструменти.

Материали за упражнения на семинара

Предлагат се три семинарни упражнения за семинарите за изпълнение на модула за обучение "Въведение в законодателството на ЕС в областта на околната среда, оценка на въздействието върху околната среда и промишлени емисии". Те са структурирани въз основа на казуси. Подготвителните материали в подкрепа на казусите на семинарите, като например задачите на различните казуси, които ще се обсъждат, или допълнителни правни текстове, които ще са необходими за решаването на казусите, трябва да бъдат предоставени на участниците на хартиен носител по време на семинара.

Принос на учителя

В допълнение към справочните документи, всеки път, когато се организира семинар за прилагане на "Достъп до правосъдие по въпроси на околната среда за съдии и прокурори", от участващите учители се изисква да подготвят свои собствени помощни материали под формата на презентации на PowerPoint, конспекти, бележки или пълни текстове на лекциите си. Учителите са свободни да структурират материалите, подкрепящи техните презентации, както намерят за добре. Основната цел е да се помогне на участниците да проследят презентацията и поради тази причина следва да се постави особен акцент върху осигуряването на ясна структура.

Учителите могат да бъдат посъветвани да подготвят добре преценен брой слайдове, като оставят известно време за сесия с въпроси и отговори по време на презентацията или при възникване на непланирана дискусия.

Приносът на учителите може да се използва и като справочен документ за определяне на основните моменти от темата.

Приносът на учителите се включва в пакета за потребителя и в папката с онлайн документация.

- Предоставянето на писмени материали в подкрепа на лекциите винаги се препоръчва и поради тази причина се посочва като задължителен елемент под „необходими документи“. По-специално, резюме на презентацията в PowerPoint, което отразява структурата на съответната подтема, подпомага участниците да разберат по-лесно логиката на изложението и да проследят лекцията по-ефективно.

Допълнителни документи

Освен материалите за обучение, на участниците трябва да бъдат предоставени и няколко документа, които подпомагат организацията на семинара. Те ще бъдат използвани непосредствено и постоянно по време на семинара и поради това трябва да бъдат предоставени на хартиен носител.

Окончателната програма на семинара трябва да бъде предоставена в началото на обучението, за да могат участниците да планират съответно и да разберат по-добре хода на обучението. Трябва да бъде предоставен списък на всички участници в семинара, за да се улесни взаимодействието между участниците, които присъстват на семинара. Освен това чрез включването на определени данни за контакт (професионална длъжност и пощенски адрес) на участниците се дава възможност да поддържат връзка и след приключването на семинара. И накрая, за да се постигне незабавна оценка на семинара, се разпространява въпросник, с който се търси обратна връзка от участниците относно съдържанието на семинара, организационните характеристики и цялостната ефективност.

IV. Организиране и провеждане на семинар: структура, съдържание и методология

За настоящия семинар се предлага структура, базирана на обучителни модули. Всеки модул ще бъде посветен на конкретен аспект от правото на ЕС в съответната област. По този начин, всеки прилагащ се семинар ще включва няколко модула, осигуряващи редуването на теоретични и практически елементи. Окончателната структура следва да бъде определена с оглед на предварителните знания и обучителните потребности на участниците.

ОБЩ ПРЕГЛЕД НА ПРАВОТО НА ЕС В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА

- Модул 1: Връзката между европейското и националното право в областта на околната среда
- Модул 2: Принципи на правото на ЕС в областта на околната среда
- Модул 3: Работа по казуси, свързани с принципите на ЕС за опазване на околната среда

ЗАКОН НА ЕС ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

- Модул 4: Преглед на директивите за ОВОС и СЕО
- Модул 5: Директивата за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) в процес на разглеждане

КЛЮЧОВО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО НА ЕС В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА

- Модул 6: Биоразнообразието и законодателството на ЕС за защита на околната среда - фокус върху Директивата за местообитанията
-

КЛЮЧОВО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО НА ЕС В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА (продължение)

- Модул 7: Биоразнообразие и законодателство на ЕС за защита на природата - фокус върху Директивата за птиците
- Модул 8: Решаване на казус относно оценката на въздействието върху околната среда и Директивата за местообитанията
- Модул 9: Законодателство за качеството на въздуха
- Модул 10: Преглед на Директивата за емисиите от промишлеността (IED)

- Модул 11: Промислените емисии и достъпът до правосъдие по въпроси на околната среда

ПРИЛАГАНЕ НА НАЦИОНАЛНО РАВНИЩЕ

- Модул 12: Проучване на казуса относно Директивата за емисиите от промишлеността
- Модул 13: Ролята на националните съдии и прокурори при прилагането на правото на ЕС в областта на околната среда - фокус върху преюдициалното производство и изискването за достъп до правосъдие
- Модул 14: Заключителна сесия - оценка на семинара

Създаване на обстановка

Кратко описание на съдържанието

Семинарът винаги започва с посрещане на участниците и кратко представяне и обяснение на съдържанието на програмата, организацията и провеждането на семинара.

Общи цели

Основната цел на тази първа сесия е да приветства обучителите и участниците в семинара, да създаде обстановка, като им припомни рамката на курса на обучение, и да насърчи тяхното взаимодействие и активно участие в курса.

Специфични точки за обучение

Представяне на организаторите на семинара

Посрещането се използва за представяне на ръководителя на обучението на семинара, който отговаря за успешното изпълнение на съдържанието на програмата, председателстването на презентациите, управлението на сесиите с въпроси и отговори, организирането и изпълнението на практическите упражнения, както и за решаването на *ad hoc* въпроси по време на целия семинар. Ръководителят на обучението може да бъде подпомаган от съветник по съдебното обучение на семинара, който в идеалния случай е експерт по темата (съдия, практикуващ юрист или академик) и обикновено участва в подготовката на материалите за семинара от самото начало (определя структурата на програмата, организира съдържанието на всяка презентация, както и на практическите упражнения, които ще бъдат разгледани, проверява всички подготвени презентации, за да се увери, че темите не се дублират, и помага при провеждането на семинара, ако е необходимо).

Представяне на участниците и обучителите

По време на встъпителната сесия участниците трябва да се представят, да представят своя национален и професионален опит и да споделят очакванията си за семинара. По този начин участниците ще се запознаят с групата, което ще улесни активното им участие в сесиите. Запознаването на обучителите и участниците с националностите и професионалните групи, представени в семинара, може да бъде от голямо значение за дискусията и предимство при осигуряването на ефективен обмен на опит. Представянето на произхода и очакванията на участниците може да помогне за

адаптиране на програмата към нуждите на участниците, като се наблегне на определени аспекти, коригира се времето, отделено за различните подсесии, и т.н.

- Това може да бъде постигнато, като се поканят участниците да зададат ключов въпрос, който очакват да бъде разгледан по време на семинара, или да посочат кой елемент ги е накарал да кандидатстват за семинара.

Представяне на програмата на семинара

В началото на семинара се представя програмата, обхватът и целите. Посочва се фокусът на всяка част и се подчертава очакваният принос на участниците във всяка част от програмата. Важно е крайните потребители да осъзнаят целта на всеки модул и протичането на програмата на семинара. Това ще им позволи лесно да следят дискусиите и да се възползват от възможностите за повдигане на въпроси.

Представяне на учебния материал

Встъпителната сесия също така дава възможност да се представят материалите, включени в потребителския пакет, и да се обясни тяхната функция, за да се насърчат участниците да се възползват от тях по време на семинара. Следва да се очертае съдържанието на електронната документация (всички свързани правни текстове, връзки към онлайн източници, предложени решения на казуси и т.н.) и да се дадат обяснения към документите.

Представяне на организационните аспекти на семинара

Ще бъде представена логистиката на семинара. Ще бъдат посочени местата, които ще бъдат използвани по време на семинара за различните сесии, упражненията и почивките за обяд и кафе. Освен това ще бъде посочена възможността за използване на компютри, Wi-Fi, библиотека, работна (бизнес) станция и т.н. и ще бъде предоставена информация за организираните обеди и вечери. Тук е важно да се гарантира, че на крайните потребители се напомня за всички мерки, предприети за улесняване на тяхното участие в семинара, както и за значението на съвместните дейности, които позволяват по-малко формално взаимодействие между обучителите и другите участници, и че те могат да се възползват от тях.

Методология

Докато участниците са в пленарната зала, всеки е поканен да се представи. Програмата на семинара ще бъде представена от ръководителя на обучението на семинара.

След като приветстваме участниците и обучителите на семинара, ще им дадем възможност да се представят и да изразят очакванията си по отношение на семинара. Това ще подобри атмосферата на семинара от самото начало, което е ключов елемент за неговия успех. Участниците е по-вероятно да бъдат активни по време на събитието, ако предварително са запознати с професионалния опит на своите колеги.

Освен това ще бъдат представени планът и основните цели на семинара. Това въведение ще съдържа информация както за програмата, така и за логистиката (напр. кои зали ще бъдат на разположение на участниците по време на семинара, библиотека, наличие на компютри и Wi-Fi, кафе-паузи и хранене, вечерна програма). Ръководителят на семинара може да предложи и упражнение за разчупване на леда.

Времева рамка

Времето, отделено за въвеждащата сесия, зависи от броя на участниците в семинара. Като се има предвид, че в идеалния случай семинарът трябва да има 20-30 участници, откриващата сесия трябва да продължи приблизително 30 минути, за да се осигури достатъчно време за представяне на всички обучители и участници, както и за предоставяне на цялата необходима информация за събитието.

Документация

Необходим материал:

01	Окончателен вариант на програмата на семинара
02	Списък на обучителите
03	Автобиографии на обучителите
04	Списък на участниците

Ръководителят на обучението демонстрира целия потребителски пакет в този модул, включително електронната документация, за да информира участниците за всички различни функции на пакета.

Профил на обучителя

Откриващата сесия ще се проведе в пленарна форма и ще бъде координирана от ръководителя на обучението, лицето, отговорно за цялостното координирано управление на семинара, или от съветника по съдебно обучение. Допълнителна добавена стойност би могло да има, ако ролята на „ръководител на семинара“ бъде

възложена на лицето, отговарящо за неговата организационна подготовка. Той/тя би бил/а най-подходящ/а да представи структурата и основните цели на програмата, след като е взел/а всички свързани с нея решения и е дал/а приоритет на определени характеристики на обучението пред други.

Модул 1: Връзката между европейското и националното право в областта на околната среда

Кратко описание на съдържанието и общите цели

Целта на този раздел е да предостави кратък и изчерпателен преглед на основните цели и основи на правото на ЕС в областта на околната среда. Ще бъде обяснена ролята на Комисията в прилагането на закона и ще бъдат очертани общите принципи на правото на ЕС.

Специфични точки за обучение

- Върховенство на правото на ЕС
- Европейската комисия като „пазител на Договорите“: процедури по нарушение и примери от съдебната практика
-

Методология

Тази част може да бъде представена под формата на презентация в пленарна сесия, в присъствен или в онлайн формат. Следва да се предвиди достатъчно време за въпроси от страна на участниците, за обсъждане на неясни моменти, както и за споделяне на практически опит, особено по отношение на правоприложението на съответните технически аспекти.

Времева рамка

Времето, отделено за тази част, трябва да бъде приблизително 60 минути за представяне и още 15 минути за коментари и дискусии. В онлайн формат си струва да се обмисли съкращаване на презентацията до общо 45 минути или разделяне на съдържанието на две презентации по 30 минути.

Документация

Необходим материал:

Презентация на PowerPoint: Връзката между европейското и националното право в областта на околната среда

Допълнителни материали (които да бъдат включени в електронната документация):

Договори на ЕС

1.	<u>Договор за Европейския съюз (консолидирана версия), ОВ С202/01, 7 юни 2016 г.</u>
2.	<u>Договор за функционирането на Европейския съюз (консолидирана версия) ОВ С202/01, 7 юни 2016 г.</u>
3.	<u>Договор от Амстердам, 2 октомври 1997 г. (на английски език)</u>
4.	<u>Договор от Маастрихт, 7 февруари 1992 г. (на английски език)</u>

Профил на учителя

Идеалният лектор би имал правни познания и опит в областта на екологичното право. Подходящи са длъжностно лице от ЕС, работещо в ГД "Околна среда", съдия от ЕС или национален съдия или академик с опит в областта на правото.

Модул 2: Принципи на правото на ЕС в областта на околната среда

Кратко описание на съдържанието и общите цели

Този раздел има за цел да обясни принципите на правото на ЕС в областта на околната среда, залегнали в ДФЕС. Подходът, който е най-подходящ за съдиите, е подходът, основан на казуси. Лекторът ще събере знакови решения на Съда на ЕС относно принципите и тяхното прилагане. По този начин участниците ще получат необходимата информация по практически начин и ще се позовават на решенията в ежедневната си работа.

Методология

Тази част трябва да се проведе като лекционна презентация в пленарна зала, в присъствен или в онлайн формат, като се насърчават въпросите и дискусиите.

Времева рамка

Времето, отделено за тази част, трябва да бъде около 45 минути за презентацията и допълнителни 15 минути за въпроси и дискусия. В онлайн формат си струва да се обмисли съкращаване на времето до общо 45 минути.

Документация

Необходим материал:

01	Презентация на PowerPoint: "Правото на ЕС в областта на околната среда и Орхуската конвенция"
----	---

Профил на учителя

Идеалният лектор е някой, който познава принципите на правото на ЕС в областта на околната среда. Академик с добри познания в областта на екологичното право определено би могъл да покрие тази тема по подходящ начин и да събере съответната съдебна практика.

Модул 3: Работа по казуси, свързани с принципите на ЕС за опазване на околната среда

Кратко описание на съдържанието и общите цели

Този модул има за цел да представи практически пример за това как би могла да изглежда реализацията на съответните принципи. Казусът може да се основава на пример за проект с трансгранични измерения, срещу който местни заинтересовани страни са предприели правни действия.

Многонационална енергийна компания с името Delta Dynamics има разрешение за изграждане на мащабна енергийна централа в рамките на определена зона от Натура 2000 в обща речна делта на границата на две държави-членки на ЕС, която е важна за мигриращите птици. Съгласно ОВОС проектът ще има минимално и локално въздействие върху защитените видове и местообитания, но независими научни изследвания показват значително нарушаване на екосистемата. Прогнозите на независимите изследвания се потвърждават две години след началото на изпълнението на проекта.. Две местни неправителствени организации завеждат дела срещу Delta Dynamics с искане за пълно отстраняване на щетите, както и за прекратяване на дейността и обезщетение за местните рибари и общности.

В този контекст участниците ще бъдат призовани да обсъдят въпроси, свързани с принципа на предпазливост, отговорността на дружеството в светлината на спазването на изискванията и пресичането на Директивата за ОВОС и принципа на превенция.

Методология

Тази част трябва да започне с кратко описание на фактите от страна на учителя. Впоследствие участниците ще бъдат разделени на групи. След обсъждането, всички те трябва да се съберат и да представят своите констатации в пленарна зала. Занятието ще завърши с коментарите на учителя, който ще изложи правните разпоредби, които трябва да бъдат приложени, и основните точки на обсъждането.

Времева рамка

Презентацията ще продължи 15 минути, след което ще бъдат отделени допълнителни 45 минути за работа в групи и обмен на мнения. Представянето на заключенията ще отнеме още 15 минути, а предложеното решение ще бъде представено в рамките на 15 минути.

Документация

Необходим материал:

01	Казус относно прилагането на принципите на ЕС в областта на околната среда – на хартиен носител
----	---

Профил на учителя

Обучителят може да бъде опитен съдия от ЕС или национален съдия с добри дидактически умения или академик, който може да изготви добро проучване на случая по тази тема.

Модул 4: Преглед на директивите за ОВОС и СЕО

Кратко описание на съдържанието и общите цели

Този модул има за цел да осигури цялостно разбиране на разпоредбите на Директивата за ОВОС и на правните въпроси, свързани със стратегическата екологична оценка. Основната му цел е да изясни проектите, които попадат в обхвата на директивите за ОВОС и СЕО.

Специфични точки за обучение

- Директива за ОВОС
- Директива за СЕО
- Съдебна практика на СЕС

Методология

Тази част трябва да се проведе като лекционна презентация в пленарна зала, в присъствен или в онлайн формат, като се насърчават въпросите и дискусиите.

Времева рамка

Времето, отделено за тази част, трябва да бъде около 45 минути за презентацията и допълнителни 15 минути за въпроси, дискусия и тест. В онлайн формат презентацията може да бъде съкратена.

Документация

Необходим материал:

Презентация на PowerPoint: "Преглед на Директивата за стратегическа екологична оценка (СЕО)"
--

Допълнителни материали (които да бъдат включени в електронната документация):

	Европейско законодателство и документи
01	<u>Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 г. относно оценката на последиците на някои планове и програми върху</u>

	<u>околната среда (Директива за стратегическа екологична оценка - СЕО) 21 юли 2001 г.</u>
02	<u>С/2017/2616, Известие на Комисията относно достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, 18 август 2017 г.</u>
03	<u>Европейска комисия, Проучване относно изготвянето на доклад за прилагането и ефективността на Директивата за СЕО (Директива 2001/42/ЕО), 2016 г.</u>

Профил на учителя

Идеалният лектор е професионалист или академик с опит в областта на оценката на въздействието върху околната среда и по-специално с добри познания за стратегическата екологична оценка. Оптималният избор би бил служител на ЕС или съдия, работещ по тази тема.

Модул 5: Директивата за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) в процес на разглеждане

Кратко описание на съдържанието и общите цели

Целта на този раздел е да предостави кратък и изчерпателен преглед на разпоредбите на Директивата за ОВОС. Ще бъдат анализирани основните понятия, свързани с оценката на въздействието. Ще бъдат обяснени определенията за проект, въздействие и основните дейности, подлежащи на оценка. Подробно ще бъдат представени изискванията по отношение на скрининга, обхвата на прилагане и съответните дела на Съда на ЕС.

Специфични точки за обучение

- Дейности, подлежащи на ОВОС
- Понятие за "проект"
- Многоетапни процедури за даване на съгласие за разработване
- Процедура за скрининг, разглеждане на всеки отделен случай, критерии и обосновка
- Съдебна практика на СЕС (разделяне на проекти, проекти с двойно предназначение, кумулативни въздействия)

Методология

Тази част може да бъде под формата на презентация в пленарна зала, в присъствен или в онлайн формат. Трябва да бъде оставено достатъчно време, за да могат участниците да повдигнат въпроси или да обсъдят неясни моменти и да допринесат със собствения си опит, особено във връзка с правните приложения на тези технически аспекти.

Времева рамка

Времето, отделено за тази част, трябва да бъде приблизително 60 минути за представяне и още 15 минути за коментари и дискусии. В онлайн формат си струва да се обмисли съкращаване на презентацията до общо 45 минути или разделяне на съдържанието на две презентации по 30 минути.

Документация

Необходим материал:

Презентация на PowerPoint: "Преглед на Директивата за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС)

Допълнителни материали (които да бъдат включени в електронната документация):

	Законодателство на ЕС
1.	<u>Директива 2011/92/ЕС (консолидирана версия) на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (кодифицирана версия) (текст от значение за ЕИП) ("Оценка на въздействието върху околната среда - ОВОС"), 28 януари 2012 г.</u>

Профил на учителя

Идеалният лектор би имал правни познания и опит в областта на оценката на въздействието върху околната среда. Подходящ е служител на ЕС, работещ по темата, съдия от ЕС или от национален съд или академик с опит в областта на правото.

Модул 6: Биоразнообразието и законодателството на ЕС за защита на околната среда - фокус върху Директивата за местообитанията

Кратко описание на съдържанието и общите цели

Целта на този модул е да предостави на участниците цялостно разбиране на целите, прилагането и разпоредбите на Директивата за местообитанията във връзка със защитата на териториите и видовете.

Специфични точки за обучение

- Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие
- Фокус върху членове 4, 6, 12 и 16 от Директивата за местообитанията
- Свързани престъпления
- Съдът на ЕС и националната съдебна практика

Методология

Този модул трябва да бъде под формата на презентация в пленарна зала, в присъствен или в онлайн формат, като се насърчават въпросите и дискусиите.

Времева рамка

Времето, отделено за тази част, трябва да бъде около 45 минути за презентацията и допълнителни 15 минути за въпроси и дискусия. В онлайн формат си струва да се обмисли съкращаване на презентацията до общо 45 минути или разделяне на съдържанието на две презентации по 30 минути.

Документация

Необходим материал:

PowerPoint Presentation: "Биоразнообразието и законодателството на ЕС за защита на околната среда - фокус върху Директивата за местообитанията"

Допълнителни материали (които да бъдат включени в електронната документация):

Регламент (ЕС) 2024/1991 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2024 г. относно възстановяването на природата и за изменение на Регламент (ЕС) 2022/869, 29 юли 2024 г.
Регламент (ЕС) 2024/1244 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 г. относно докладването на данни за околната среда от промишлени инсталации, създаването на портал за промишлени емисии и отмяната на Регламент (ЕО) № 166/2006, 2 май 2024 г.
Регламент (ЕС) 2024/1157 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. относно превози на отпадъци, за изменение на регламенти (ЕС) № 1257/2013 и (ЕС) 2020/1056 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1013/2006, 30 април 2024 г.
Директива (ЕС) 2024/1203 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. относно защитата на околната среда чрез наказателното право и за замяна на директиви 2008/99/ЕО и 2009/123/ЕО, 30 април 2024 г.
Директива (ЕС) 2024/1785 на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) и на Директива 1999/31/ЕО на Съвета относно депонирането на отпадъци (текст от значение за ЕИП), 24 април 2024 г.
Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно възстановяването на природата и за изменение на Регламент (ЕС) 2022/869, 15 март 2024 г.
Делегиран регламент (ЕС) 2023/2772 на Комисията от 31 юли 2023 г. за допълване на Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на стандартите за отчитане на устойчивостта, 22 декември 2023 г.

Профил на учителя

Идеалният лектор е национален съдия или прокурор с опит в тази област.

Модул 7: Биологично разнообразие и законодателство на ЕС за защита на природата - с акцент върху Директивата за птиците

Кратко описание на съдържанието и общите цели

В тази част ще бъдат представени основните разпоредби и цели на Директивата за птиците. Акцентът ще бъде поставен върху общите правни въпроси, както и върху свързаните с тях престъпления.

Специфични точки за обучение

- Фокус върху член 9 от Директивата за птиците
- Свързани престъпления
- Съдът на ЕС и националната съдебна практика

Методология

Тази част трябва да бъде под формата на презентация в пленарна зала, в присъствен или в онлайн формат, като се насърчават въпросите и дискусиите.

Времева рамка

Времето, отделено за тази част, трябва да бъде около 45 минути за презентацията и допълнителни 15 минути за въпроси и дискусия. В онлайн формат е добре да се обмисли съкращаване на презентацията до 30 минути.

Документация

Необходим материал:

01	Презентация на PowerPoint "Биоразнообразието и законодателството на ЕС за защита на природата - фокус върху Директивата за птиците
----	--

Профил на учителя

Идеалният лектор е някой, който има практически познания за прилагането на тези разпоредби. Национален административен съдия с опит в областта на престъпленията срещу околната среда или прокурор би бил оптималният избор.

Модул 8: Решаване на казус относно оценката на въздействието върху околната среда и Директивата за местообитанията

Кратко описание на съдържанието и общите цели

Този модул ще даде пример за това как Директивата за ОВОС и Директивата за местообитанията могат да си взаимодействат на практика. Примерен сценарий за тази би могъл да се отнася за територия, която е защитена поради своите ландшафтни характеристики и видовото ѝ разнообразие, където е извършена нерегламентирана сеч. Компетентните органи налагат задължение за ограничаване на въздействието, оставяне на отсечените борове на място и възстановяване на количеството дървесина в природозащитен биотоп. Компанията, извършила дейността, обжалва решението с аргумента, че сечта е била необходима за предотвратяване на риск от горски пожари и не е подлежала на предварителна оценка.

Участниците ще трябва да отговорят на редица въпроси относно: а) значението на понятието "проект" съгласно Директивата за местообитанията; б) дали дейностите по поддържане на горите подлежат на процедура за оценка и в) дали мерките, свързани с отстраняване на щетите, се налагат от директивата. Ще им бъдат предоставени съответните правни разпоредби на Директивата за местообитанията, Директивата за ОВОС и националното законодателство.

Методология

Този раздел ще започне с кратко представяне на фактите в пленарна зала за около 10 минути. Впоследствие участниците ще бъдат разделени на групи от 5-8 души, които ще обсъдят точките и ще определят един докладчик за 45 минути. След обсъждането, участниците ще представят своите констатации в пленарна зала, а сесията ще приключи с изказване на докладчика, който ще представи съответните точки за обсъждане и ще даде решения по казуса.

Документация

Необходим материал:

01	Проучване на казуса относно Директивите за ОВОС и за местообитанията - на хартиен носител
----	---

Профил на учителя

Посоченият лектор е човек с практически опит в областта на екологичното право, в идеалния случай съдия от Върховния съд.

Модул 9: Законодателство за качеството на въздуха

Кратко описание на съдържанието и общите цели

Целта на този раздел е да направи преглед на законодателството на ЕС за качеството на въздуха. Той ще включва кратко техническо въведение относно въздействието на замърсяването върху човешкото здраве и техническите аспекти на качеството на въздуха. Той ще се съсредоточи върху националните изисквания за прилагане на Директивата за качеството на въздуха и Директивата за националните тавани на емисиите.

Специфични точки за обучение

- Директива за качеството на въздуха
- Директива за националните тавани на емисиите (NEC)

Методология

Този модул трябва да бъде под формата на презентация в пленарна зала , в присъствен или в онлайн формат. Насърчават се дискусиите и въпросите.

Времева рамка

Времето, отделено за тази част, трябва да бъде приблизително 45 минути за представянето, последвано от 15 минути за дискусия и обмяна на опит. В онлайн формат си струва да се обмисли съкращаване на презентацията до общо 45 минути или разделяне на съдържанието на две презентации по 30 минути.

Документация

Необходим материал:

Презентация на PowerPoint: "Законодателство за качеството на въздуха"

Допълнителни материали (които да бъдат включени в електронната документация):

Директива (ЕС) 2024/2881 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2024 година относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа (преработен текст), 20 ноември 2024 г.

Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 година за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО, 17 декември 2016 г.

Профил на учителя

Идеалният лектор, който може да представи този модул, е човек с добри познания и опит в областта на конкретното законодателство. Официален представител на ЕС или прокурор, специализиран в областта на качеството на въздуха, би бил идеален за този раздел.

Модул 10: Представяне на Директивата за емисиите от промишлеността

Кратко описание на съдържанието и общите цели

Този модул предлага изследване на взаимодействието между Директивата за емисиите от промишлеността и оценката на въздействието върху околната среда. След като бъдат обяснени основните цели и разпоредби на директивата, презентацията ще се съсредоточи върху връзките, които тя поддържа с директивите за CEO и ОВОС.

Специфични точки за обучение

- Основни цели и ключови характеристики
- Фокус върху оценката на въздействието
- Съдебна практика на СЕС

Методология

Този модул трябва да бъде под формата на презентация в пленарна зала, в присъствен или в онлайн формат. Насърчават се дискусиите и въпросите.

Времева рамка

Времето, отделено за тази част, трябва да бъде приблизително 45 минути за представянето, последвано от 15 минути за дискусия и обмяна на опит. В онлайн формат си струва да се обмисли съкращаване на презентацията до общо 45 минути или разделяне на съдържанието на две презентации по 30 минути.

Документация

Необходим материал:

01	PowerPoint презентация "Директива за промишлените емисии"
02	Директива - 2010/75 - BG - на EUR-LexДиректива 2010/75/ЕС Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (преработена) (текст от значение за ЕИП)

Профил на учителя

Идеалният оратор, който може да ръководи това упражнение, е национален административен съдия или служител на ЕС с добри познания по въпросите на промишлените емисии.

Модул 11: Промислените емисии и достъпът до правосъдие по въпроси на околната среда

Кратко описание на съдържанието и общите цели

Този раздел предлага преглед на взаимодействието между Директивата за емисиите от промишлеността и достъпа до правосъдие. Ще бъдат разгледани въпросите за правната легитимация, достъпа до информация и участието на обществеността. Специално внимание ще бъде отделено на съответната съдебна практика и Известието на Комисията относно достъпа до правосъдие, както и на Орхуската конвенция.

Специфични точки за обучение

- Преглед на Орхуската конвенция с акцент върху трите стълба: достъп до информация, участие на обществеността и достъп до правосъдие
- Съобщение на Комисията относно достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда
- Достъп до информация, участие на обществеността и достъп до правосъдие относно IED
- Съдът на ЕС и националната съдебна практика

Методология

Този модул трябва да бъде под формата на презентация в пленарна зала, в присъствен или в онлайн формат. Насърчават се дискусиите и въпросите.

Времева рамка

Времето, отделено за тази част, трябва да бъде приблизително 45 минути за представянето, последвано от 15 минути за дискусия и обмяна на опит. В онлайн формат си струва да се обмисли съкращаване на презентацията до общо 45 минути или разделяне на съдържанието на две презентации по 30 минути.

Документация

Необходим материал:

Регламент (ЕС) 2021/1767 на Европейския парламент и на Съвета от 6 октомври 2021 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1367/2006 относно прилагането на разпоредбите на Орхуската конвенция за достъпа до информация, участието на
--

<u>обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда към институциите и органите на Общността</u>
<u>C/2017/2616, Известие на Комисията относно достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, 18 август 2017 г.</u>
<u>Европейска комисия, Информационен лист: Достъп до правосъдие по въпроси на околната среда, 2017 г.</u>
<u>Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 г. относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда ("Директива за стратегическа екологична оценка - СЕО") 21 юли 2001 г.</u>
<u>C/2017/2616, Известие на Комисията относно достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, 18 август 2017 г.</u>
<u>Европейска комисия, Проучване относно изготвянето на доклад за прилагането и ефективността на Директивата за СЕО (Директива 2001/42/ЕО), 2016 г.</u>

Профил на учителя

Идеалният лектор, който ще ръководи този модул, е национален административен съдия или служител на ЕС с добри познания по законодателството и съдебната практика в областта на достъпа до правосъдие и емисиите от промишлеността.

Модул 12: Промислените емисии и достъпът до правосъдие по въпроси на околната среда

Кратко описание на съдържанието

В последния модул от обучението ще бъде използван казус, за да се завърши семинарът и да се насърчат участниците да приложат наученото. В този контекст, участниците трябва да се разделят на групи от 6-8 души и да работят заедно, за да решат определен казус.

Като тема на казуса е избран завод за рафиниране на нефт. Тази дейност е подходяща за казус, тъй като е от особена актуалност предвид наскоро приетото законодателство в областта.

Заводът притежава "комплексно екологично разрешително". По време на проверката компетентният орган установява, че: а) изхвърлянето на Nox превишава граничните стойности на Директивата за IED, въпреки че отговаря на изискванията на разрешителното; б) изхвърлянето на CO превишава граничните стойности на разрешителното и на IED и в) охраната на съоръжението е в нетрезво състояние. Констатациите са съобщени на дружеството и публикувани в интернет.

Методология

В този контекст участниците трябва да се разделят на групи, 3 групи от по около 8 души (или броя на ролите, необходими за упражнението), и да работят заедно, за да решат даден казус. За този казус се насърчава подходът на ролевия сценарий. Вместо да "решават" казуса чрез разглеждане на фактите, участниците ще симулират сценарий, подобен на съдебен, представяйки аргументите на различните заинтересовани страни - гражданите, компанията, ЕНПО и органа. Например една група може да бъде "съдиите", които председателстват заседанието и издават решение въз основа на пледоариите на страните и встъпилите лица, другата - прокурорите, а третата - представителите на различните заинтересовани страни.

Продължителност

Тази сесия трябва да е по-дълга. Фактите трябва да бъдат представени в рамките на 15-20 минути, а след това на участниците трябва да бъдат дадени около 45 минути за обсъждане и изграждане на аргументи. Пленарното заседание в съдебна обстановка

изисква поне 30 минути, включително няколко минути, през които съдиите вземат решение при закрити врата.

Документация

Проучване на казуса за IED - на хартиен носител

Профил на учителя

Обучителят за този модъл трябва да бъде някой, който притежава дидактическите умения да разработи такъв сценарий, в идеалния случай национален съдия или съдебен учител с педагогически умения и опит по темата.

Модул 13: Представяне на ролята на националните съдии и прокурори при прилагането на правото на ЕС в областта на околната среда - процедура за преюдициално запитване и изискванията за достъп до правосъдие

Кратко описание на съдържанието и общите цели

В този раздел общата цел е да се разберат ключовите аспекти, свързани с ролята на националния съдия при прилагането на европейското право в областта на околната среда, както и да се обясни значението на процедурата по преюдициално запитване като инструмент за тази цел. Затова, следва да се наблегне на анализа на това как националните съдии и прокурори ще тълкуват и прилагат правилно основните разпоредби на оценката на въздействието върху околната среда. Значителна част от този раздел е посветена на процедурата по преюдициално запитване, която заема съществено място в правния инструментариум на националните съдии в ЕС. Представянето има за цел да постави началото на обмен на мисли и опит относно законодателството на ЕС в областта на опазването на природата.

Методология

- Роля на националния съдия
- Роля на националния прокурор
- Член 267 от ДФЕС
- Тълкуване в съответствие
- Предварителна справка

Методология

Този модул ще бъде под формата на презентация в пленарна зала, в присъствен или в онлайн формат. Дискусиите и въпросите трябва да бъдат стимулирани в максимална степен.

Времева рамка

Времето, отделено за тази част, трябва да бъде около 45 минути за презентацията и допълнителни 15 минути за дискусия и обмяна на опит с участниците.

Документация

Необходим материал:

01	PowerPoint презентация " Процедура за преюдициално запитване"
----	---

Профил на учителя

Непрекъснатото обучение на съдиите и прокурорите по темата може да бъде успешно, когато се провежда от колега със същия професионален опит ("говорещ на същия език"). Следователно, идеалният лектор може да бъде съдия/прокурор с опит в областта на оценката на въздействието върху околната среда.

Модул 14: Заключителна сесия - оценка на семинара

Кратко описание на съдържанието

На заключителната сесия на семинара ще бъдат направени заключения, а участниците ще бъдат поканени да оценят събитието.

Общи цели

Участниците ще предоставят обратна връзка за цялото събитие, предварителната информация, документацията на семинара, модула за електронно обучение и полезността на семинара за ежедневната им работа.

Специфични точки за обучение

- Обобщение на събитието
- Получаване на обратна връзка
- Използване на обратната връзка и оценките за подобряване на обучителния модул (за организаторите)

Методология

Участниците ще участват в пленарно заседание в присъствен или в онлайн формат. Преди да започне окончателното обсъждане и оценка на събитието, всеки участник трябва вече да е попълнил анонимния формуляр за оценка. Ако е възможно, всички участници, т.е. включително лекторите и ръководителят на обучението и/или съветникът по съдебно обучение на семинара, трябва да участват в тази заключителна сесия за оценка. Ръководителят на обучението на семинара следва да насърчи участниците да говорят открито за впечатленията си от семинара.

Времева рамка

Заключителната сесия трябва да продължи между 15 и 30 минути.

Документация

Необходими материали (които ще бъдат предоставени на хартиен носител по време на подсесията):

01	Формуляр за оценка
----	--------------------

Профил на учителя

Заклучителната сесия ще бъде ръководена от ръководителя на обучението и/или от съветника по съдебно обучение на семинара.

V. Приложение I: Примерна индикативна програма на семинара

**Въведение в законодателството на ЕС в
областта на околната среда, оценка на
въздействието върху околната среда и
промишлените емисии**

Национален семинар за съдии и прокурори

София, 19-21 март 2025 г.

I. Лектори

Антоанета Ризова-Калапиш	
	• Автобиография • Връзката между европейското и националното право в областта на околната среда • Законодателство за качеството на въздуха • Преглед на Директивата за емисиите от промишлеността (IED)
Войтех Вомачка	
	• Автобиография • Принципи на правото на ЕС в областта на околната • Работа по казуси, свързани с принципите на ЕС за опазване на околната среда • Промишлените емисии и достъпът до правосъдие по въпроси на околната среда
Славица Добрева-де Скитер	
	• Автобиография • Преглед на директивите за ОВОС и CEO
Сибила Симеонова	
	• Автобиография • Директивата за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) в процес на разглеждане

	Решаване на казус относно оценката на въздействието върху околната среда и Директивата за местообитанията
Представител на ENPE	
	- Автобиография - Биоразнообразието и законодателството на ЕС за защита на околната среда - фокус върху Директивата за местообитанията - Биоразнообразие и законодателство на ЕС за защита на природата - фокус върху Директивата за птиците
Матиас	
	- Автобиография - Проучване на казуса относно Директивата за емисиите от промишлеността - Ролята на националните съдии и прокурори при прилагането на правото на ЕС в областта на околната среда - фокус върху преюдициалното производство и изискването за достъп до правосъдие

II. Справочна документация (хипервръзки)

1. Договори на ЕС

5.	<u>Договор за Европейския съюз (консолидирана версия), ОВ C202/01, 7 юни 2016 г.</u>
6.	<u>Договор за функционирането на Европейския съюз (консолидирана версия) ОВ C202/01, 7 юни 2016 г.</u>
7.	<u>Договор от Амстердам, 2 октомври 1997 г. (на английски език)</u>
8.	<u>Договор от Маастрихт, 7 февруари 1992 г. (на английски език)</u>

2. Законодателство на ЕС

9.	<u>Директива (ЕС) 2024/2881 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2024 година относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа (преработен текст), 20 ноември 2024 г.</u>
10.	<u>Регламент (ЕС) 2024/1991 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2024 година относно възстановяването на природата и за изменение на Регламент (ЕС) 2022/869, 29 юли 2024 г.</u>
11.	<u>Регламент (ЕС) 2024/1244 а Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 година за докладване на данни за околната среда от промишлени инсталации, за създаване на портал за емисии от промишлеността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 166/2006, 2 май 2024 г.</u>
12.	<u>Регламент (ЕС) 2024/1157 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 година относно превозите на отпадъци и за изменение на регламенти (ЕС) № 1257/2013 и (ЕС) 2020/1056 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1013/2006, 30 април 2024 г.</u>

13.	<u>Директива (ЕС) 2024/1203 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 година относно защитата на околната среда чрез наказателно право и за замяна на директиви 2008/99/ЕО и 2009/123/ЕО, 30 април 2024 г. ("Директива за престъпленията срещу околната среда")</u>
14.	<u>Директива (ЕС) 2024/1785 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 година за изменение на Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) и на Директива 1999/31/ЕО на Съвета относно депонирането на отпадъци (Текст от значение за ЕИП), 24 април 2024 г.</u>
15.	<u>РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/1991 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 24 юни 2024 година относно възстановяването на природата и за изменение на Регламент (ЕС) 2022/869 (текст от значение за ЕИП), 29 юли 2024 г.</u>
16.	<u>Директива (ЕС) 2023/2413 на Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 година за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001, Регламент (ЕС) 2018/1999 и Директива 98/70/ЕО по отношение на насърчаването на енергията от възобновяеми източници и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/652 на Съвета, 31 октомври 2023 г.</u>
17.	<u>Делегиран регламент (ЕС) 2023/2772 на Комисията от 31 юли 2023 година за допълнение на Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета чрез стандарти за отчитането във връзка с устойчивостта, 22 декември 2023 г.</u>
18.	<u>Решение (ЕС) 2022/591 на Европейския парламент и на Съвета от 6 април 2022 година относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2030 година 12 април 2022 г.</u>
19.	<u>Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 година за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламента (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата), 9 юли 2021 г.</u>
20.	<u>Регламент (ЕС) 2021/783 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 година за създаване на Програма за околната среда и действията по климата (LIFE) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1293/2013, 17 май 2021 г.</u>
21.	<u>Текст Информация за документа Процедура Резюме на документа Актуална връзка Постоянна връзка Известие за изтегляне Запазване в "Моите документи" Създаване на известяване по ел. Създаване на RSS известяване 05/06/2020 Правен акт Регламент (ЕС) 2020/741 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 2020 година относно минималните изисквания за повторното използване на водата, 5 юни 2020 г.</u>
22.	<u>Директива (ЕС) 2019/904 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда, 12 юни 2019 г.</u>
23.	<u>Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (преработен текст) (текст от значение за ЕИП), 21 декември 2018 г.</u>
24.	<u>Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 година за намаляване на националните емисии на някои</u>

	<u>атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО, 17 декември 2016 г.</u>
25.	<u>Директива 2014/52/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година за изменение на Директива 2011/92/ЕС относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда Текст от значение за ЕИП, 25 април 2014 г.</u>
26.	<u>Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (кодифициран текст), 28 януари 2012 г.</u>
27.	<u>ДИРЕКТИВА 2010/75/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 24 ноември 2010 година относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (преработена) (текст от значение за ЕИП), 17 декември 2010 г.</u>
28.	<u>Директива 2008/99/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно защитата на околната среда чрез наказателно право, 6 декември 2008 г.</u>
29.	<u>Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (текст от значение за ЕИП), 22 ноември 2008 г.</u>
30.	<u>Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE), 14 март 2007 г.</u>
31.	<u>Консолидиран текст: Директива 2006/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 февруари 2006 година за управление на качеството на водите за къпане и за отмяна на Директива 76/160/ЕИО, 15 февруари 2006 г.</u>
32.	<u>Директива 2004/35/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети, 30 април 2004 г.</u>
33.	<u>Директива 2003/35/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 26 май 2003 година за осигуряване участието на обществеността при изготвянето на определени планове и програми, отнасящи се до околната среда и за изменение по отношение на участието на обществеността и достъпа до правосъдие на Директиви 85/337/ЕИО и 96/61/ЕО на Съвета, 25 юни 2003 г.</u>
34.	<u>Директива 2003/4/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 година относно обществения достъп до информация за околната среда и за отмяна на Директива 90/313/ЕИО на Съвета, 14 февруари 2003 г.</u>
35.	<u>Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 година относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда, 21 юли 2001 г.</u>
36.	<u>ДИРЕКТИВА 2000/60/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 23 октомври 2000 година за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите, 22 декември 2000 г.</u>
37.	<u>ДИРЕКТИВА 92/43/ЕИО НА СЪВЕТА от 21 май 1992 година за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна, 22 юли 1992 г.</u>
38.	<u>ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА от 12 декември 1991 година за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници, 31 декември 1991 г.</u>

3. Международни документи

39.	<u>Конвенция за достъп до информация, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда, 25 юни 1998 г. (Орхуска конвенция) (на английски език)</u>
40.	<u>Конвенция на ИКЕ на ООН за трансгранична ОВОС (Еспоо), 1991 г. (на английски език)</u>

4. Съдебна практика на CJEU

41.	<u>C-461/23, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (седми състав), Umweltforum Osnabrücker Land eV v. Landkreis Osnabrück, 17 октомври 2024 г.</u>
42.	<u>T-345/22, Решение на Съда (трети състав), Stöttingfjällets Miljöskyddsförening v. Комисия, 17 април 2024 г. (само на английски език)</u>
43.	<u>C-252/22, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав), Societatea Civilă Profesională de Avocați Ploeanu & Ionescu, 11 януари 2024 г.</u>
44.	<u>C-166/22, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (седми състав), Hellfire Massy Residents Association, 6 юли 2023 г.</u>
45.	<u>C-575/21, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав), WertInvest Hotelbetriebs GmbH v. Magistrat der Stadt Wien, 25 май 2023 г.</u>
46.	<u>C-9/22, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (седми състав), NJ, OZ срещу An Bord Pleanála, Ирландия, 9 март 2023 г.</u>
47.	<u>C-432/21, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав), комисия срещу Полша, 2 март 2023 г.</u>
48.	<u>C-873/19, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав), Deutsche Umwelthilfe eV v. Bundesrepublik Deutschland, 8 ноември 2022 г.</u>
49.	<u>C-470/19, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав), Friends of the Irish Environment Ltd v. Commissioner for Environmental Information, 15 април 2021 г.</u>
50.	<u>T-9/19, РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (втори разширен състав), ClientEarth срещу Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), 27 януари 2021 г.</u>
51.	<u>C-826/18, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав), LB, Stichting Varkens in Nood and Others v. College van burgemeester en wethouders van de gemeente Echt-Susteren, 14 януари 2021 г.</u>
52.	<u>C-24/19, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав), А и др v. Gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement Ruimte Vlaanderen, afdeling Oost-Vlaanderen, 25 юни 2020 г.</u>
53.	<u>C-535/18, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав), IL and други v. Land Nordrhein-Westfalen, 28 май 2020 г.</u>
54.	<u>C-752/18, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав), Deutsche Umwelthilfe eV v. Freistaat Bayern, 19 декември 2019 г.</u>

55.	<u>C-280/18, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав), Alain Flausch и други срещу Ypourgos Perivallontos kai Energeias и други, 7 ноември 2019 г.</u>
56.	<u>C-197/18, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав), Wasserleitungsverband Nördliches Burgenland и други, 3 октомври 2019 г.</u>
57.	<u>C-411/17, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав), Inter-Environnement Wallonie ASBL, Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen ASBL v. Conseil des ministers, 29 юли 2019 г.</u>
58.	<u>C-723/17, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав), Lies Craeynest и други срещу Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Brussels Instituut voor Milieubeheer, 26 юни 2019 г.</u>
59.	<u>C-321/18, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав), Terre wallonne ASBL срещу Région wallonne, 12 юни 2019 г.</u>
60.	<u>C-305/18, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (шести състав), erdi Ambiente e Società (VAS) - Aps Onlus v. Presidenza dei Consiglio dei Ministri, 8 май 2019 г.</u>
61.	<u>C-167/17, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав), Volkmar Klohn v. An Bord Pleanála, 17 октомври 2018 г.</u>
62.	<u>C-671/16, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав), Inter-Environnement Bruxelles ASBL v. Brussels Capital Region, 7 юни 2018 г.</u>
63.	<u>C-97/17, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав), Европейска комисия срещу Република България, 26 април 2018 г.</u>
64.	<u>C-441/17, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав), Европейска комисия срещу Република Полша, 17 април 2018 г.</u>
65.	<u>C-323/17, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (седми състав), People Over Wind v. Coillte Teoranta, 12 април 2018 г.</u>
66.	<u>C-470/16, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав), North East Pylon Pressure Campaign Limited and Maura Sheehy v. An Bord Pleanála and Others, 15 март 2018 г.</u>
67.	<u>C-117/17, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (шести състав), Comune di Castelbellino v. Regione Marche, 28 февруари 2018 г.</u>
68.	<u>C-664/15, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав), Protect Natur-, Arten- und Landschaftsschutz Umweltorganisation v. Bezirkshauptmannschaft Gmünd, 20 декември 2017 г.</u>
69.	<u>C-281/16, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав), Vereniging Hoekschewaards Landschap v. Staatssecretaris van Economische Zaken, 19 октомври 2017 г.</u>
70.	<u>C-196/16 и C-197/16, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав), Comune di Corridonia, 26 юли 2017 г.</u>
71.	<u>C-60/15 P, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав), Saint-Gobain Glass Deutschland GmbH v. Европейска комисия, 13 юли 2017 г.</u>
72.	<u>C-529/15, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав), Gert Folk, 1 юни 2017 г.</u>
73.	<u>C-142/16, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав), Европейска комисия във Федерална република Германия, 26 април 2017 г.</u>

74.	<u>C-645/15, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (шести състав), Bund Naturschutz in Bayern e.V., Harald Wilde v. Freistaat Bayern, 24 ноември 2016 г.</u>
75.	<u>C-461/14, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав), Европейска комисия v. Кралство Испания, 24 ноември 2016 г.</u>
76.	<u>C-442/14, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав), Bayer CropScience SA-NV v. College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden, 23 ноември 2016 г.</u>
77.	<u>C-348/15, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав), Stadt Wiener Neustadt v. Niederösterreichische Landesregierung, 17 ноември 2016 г.</u>
78.	<u>C-243/15, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав), Lesoochranské zoskupenie VLK v. Obvodný úrad Trenčín, 8 ноември 2016 г.</u>
79.	<u>C-290/15, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав), Patrice D'Oultremont and др v. Région Wallonne, 27 октомври 2016 г.</u>
80.	<u>C-444/15, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав), Associazione Italia Nostra Onlus v. Comune di Venezia, 21 декември 2016 г.</u>
81.	<u>C-570/13, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав), Karoline Gruber v. Unabhängiger Verwaltungssenat für Kärnten, 16 април 2015 г.</u>
82.	<u>C-72/12, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав), Gemeinde Altrip v. Land Rheinland-Pfalz, 7 ноември 2013 г.</u>
83.	<u>C-576/10, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав), Европейска комисия срещу Кралство Нидерландия, 11 юли 2013 г.</u>
84.	<u>C-260/11, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав), Edwards, Pallikaropoulos v. Environment Agency, 11 април 2013 г.</u>
85.	<u>C-416/10, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав), Jozef Križan v. Slovenská inšpekcia životného prostredia, 15 януари 2013 г.</u>
86.	<u>C-182/10, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав), Solvay v. Région wallonne, 16 февруари 2012 г.</u>
87.	<u>C-204/09, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав), Flachglas Torgau GmbH v. Bundesrepublik Deutschland, 14 февруари 2012 г.</u>
88.	<u>C-128/09 - C-131/09, C-134/09 и C-135/09, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав), Voxus, 18 октомври 2011 г.</u>
89.	<u>C-115/09, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав), Bund für Umwelt, Naturschutz Deutschland, Landesverband Nordrhein-Westfalen eV. v. Bezirksregierung Arnsberg, 12 май 2011 г.</u>
90.	<u>C-240/09, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав), Lesoochranské zoskupenie VLK v. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, 8 март 2011 г.</u>
91.	<u>C-50/09, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав), Европейска комисия срещу Ирландия, 3 март 2011 г.</u>
92.	<u>C-263/08, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав), Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening v. Stockholms kommun genom dess marknämnd, 15 октомври 2009 г.</u>

93.	<u>С-427/07, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав), Комисия на Европейските общности срещу Ирландия, 16 юли 2009 г.</u>
94.	<u>С-215/06, РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав), Комисия на Европейските общности срещу Ирландия, 3 юли 2008 г.</u>

5. Политически документи на ЕС, доклади и други полезни документи

95.	<u>Европейска комисия, Доклад - Събиране на информация и данни за прилагането на преразгледаната Директива за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) (2011/92/ЕС), изменена с 2014/52/ЕС, 2024 г. (на английски език)</u>
96.	<u>Икономическа комисия за Европа на ООН, Орхуската конвенция - ръководство за прилагане, 2024 г. (на английски език)</u>
97.	<u>Европейска комисия, Тълкуване на определенията на категориите проекти от приложения I и II към Директивата за ОВОС, 2024 г. (на английски език)</u>
98.	<u>Известие на Комисията относно прилагането на Директивата за оценка на въздействието върху околната среда (Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, Изменена с Директива 2014/52/ЕС) за промените и разширяването на проектите - приложение I.24 и приложение II, точка 13, буква а), включително основните понятия и принципи, свързани с тях, 3 декември 2021 г.</u>
99.	<u>SWD(2019) 414 final, РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ НА КОМИСИЯТА ОЦЕНКА на Директива 2001/42/ЕО относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда, 22 ноември 2019 г. (на английски език)</u>
100.	<u>Ръководство за прилагане на изключения съгласно Директивата относно оценката на въздействието върху околната среда (Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, Изменена с Директива 2014/52/ЕС) - член 1, параграф 3 и член 2, параграфи 4 и 5, 14 ноември 2019 г.</u>
101.	<u>Управление на защитените зони по "Натура 2000" Разпоредбите на член 6 от Директива 92/43/ЕИО за местообитанията, 25 януари 2019 г.</u>
102.	<u>Известие на Комисията относно достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, 2017/С 275/01, 18 август 2017 г. (на английски език)</u>
103.	<u>Оценка на Директива 2001/42/ЕО относно оценката на последиците на някои планове и програми (Директива за стратегическа екологична оценка - СЕО), Пътна карта, 11 юли 2017 г. (на английски език)</u>
104.	<u>ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ съгласно член 12, параграф 3 от Директива 2001/42/ЕО относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда COM/2017/0234 final, 15 май 2017 г.</u>
105.	<u>Оценка на въздействието върху околната среда на проект Ръководство за изготвяне на доклад за оценка на въздействието върху околната среда (Директива 2011/92/ЕС, изменена с 2014/52/ЕС), 2017 г. (на английски език)</u>
106.	<u>Ръководство за ОВОС - скрининг, 2017 г. (на английски език)</u>
107.	<u>Ръководство за ОВОС - определяне на обхвата, 2017 г. (на английски език)</u>
108.	<u>Ръководство за ОВОС - Доклад за ОВОС, 2017 г. (на английски език)</u>

109.	<u>Европейска комисия, Проучване относно изготвянето на доклад за прилагането и ефективността на Директивата за СЕО (Директива 2001/42/ЕО), 2016 г. (на английски език)</u>
110.	<u>Документ с насоки на Комисията относно рационализирането на екологичните оценки, извършвани съгласно член 2, параграф 3 от Директивата за оценка на въздействието върху околната среда (Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, изменена с Директива 2014/52/ЕС) (2016/С 273/01), 27 юли 2016 г. (на английски език)</u>
111.	<u>Предложение за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на Директива 2011/92/ЕС относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда, 26 октомври 2012 г. (на английски език)</u>
112.	<u>SWD (2012) 355 окончателен РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ НА КОМИСИЯТА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО Придружаващ документ ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на Директива 2011/92/ЕС относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (изменение на Директивата за ОВОС), 26 октомври 2012 г. (на английски език)</u>
113.	<u>Прилагане на Директивата за ОВОС за проекти, свързани с проучването и експлоатацията на неконвенционални въглеводороди, 2012 г. (на английски език)</u>
114.	<u>Прилагане на Директивата за ОВОС при рекултивацията на депа за отпадъци, 2010 г. (на английски език)</u>
115.	<u>Доклад на Комисията до Съвета, Европейския Парламент, Европейския Икономически и Социален Комитет и Комитета на Регионите относно прилагането и ефективността на Директивата за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) (Директива 85/337/ЕИО, съответно изменена с Директива 97/11/ЕО и Директива 2003/35/ЕО), 23 юли 2009 г.</u>

6. Придружаващи документи към преюдициални запитвания

116.	<u>Препоръки към националните юрисдикции относно отправянето на преюдициални запитвания (С/2024/6008), 9 септември 2024 г.</u>
117.	<u>Съд на Европейския съюз, Дирекция "Изследвания и документация", Информационен лист: Спешно преюдициално производство и ускорено производство, април 2019 г. (на английски език)</u>
118.	<u>Процедурен правилник на Съда (ОВ L 265), 29 септември 2012 г.</u>

7. Институции и агенции на ЕС - Международни организации

119.	<u>Европейската комисия</u> • <u>Европейската зелена сделка</u> • <u>Действия в областта на климата</u> • <u>Правосъдие и потребители</u> • <u>Данъчно облагане и митнически съюз</u> • <u>Морско дело и рибарство</u> • <u>Качество на въздуха</u>
120.	<u>Европейски съвет и Съвет на Европейския съюз</u>

121.	<u>Европейски парламент</u>
122.	<u>Европейска агенция по околна среда (ЕАОС) (на английски език)</u>
123.	<u>Европейска агенция за гранична и брегова охрана (Frontex)</u>
124.	<u>Съд на Европейския съюз (CJEU)</u>
125.	<u>Европейска прокуратура (EPPO) (на английски език)</u>
126.	<u>Европол (на английски език)</u>
127.	<u>Агенция на Европейския съюз за обучение на правоприлагащите органи (CEPOL) (на английски език)</u>
128.	<u>Евроюст (на английски език)</u> • <u>Престъпления срещу околната среда (на английски език)</u>
129.	<u>Мрежа на Европейския съюз за прилагане и изпълнение на законодателството в областта на околната среда (IMPEL)</u>
130.	<u>Специализирани органи на ООН (на английски език)</u>
131.	<u>Интерпол (на английски език)</u> • <u>Престъпления срещу околната среда (на английски език)</u> • <u>Престъпления в областта на рибарството (на английски език)</u>

8. Друга полезна информация (образование, обмен и мрежи)

132.	<u>Академия по европейско право (ERA), Сътрудничество с национални съдии в областта на екологичното право (на английски език)</u>
133.	<u>Европейска съдебна мрежа (EMCC)</u>
134.	<u>Европейска мрежа за съдебно обучение (EJTN) (на английски език)</u>
135.	<u>Форум на съдиите на ЕС по въпросите на околната среда (EUFJE) (на английски език)</u>
136.	<u>Инструмент BIOVAL: Индикативен инструмент за компенсиране на природни щети (на английски език)</u>
137.	<u>Асоциация на европейските административни съдии (AEAJ) (на английски език)</u>
138.	<u>Европейска мрежа на прокурорите за околната среда (ENPE) (на английски език)</u>
139.	<u>EnvCrimeNet, мрежа на европейските правоприлагащи органи (на английски език)</u>
140.	<u>Мрежата от зони от специален интерес за опазване в Емералд съгласно Бернската конвенция (на английски език)</u>

VI. Приложение II: Основни материали, които да се съдържат в пакета за потребителя